

27. De vergeten kant van orgaandonatie

Voorwoord van de redactie van Spiegelbeeld: Waarom we uitgebreid aandacht schenken aan kritische geluiden ten aanzien van postmortale orgaandonatie.

28. “De massamedia willen hun vingers er niet aan branden”

In 2008 vestigde Ton Verlind zich als zelfstandig strategisch en creatief adviseur. Vanuit die positie assisteert hij organisaties die de noodzaak voelen om hun beleid aan te passen. In 2012 achtte de Stichting Bezinning Orgaandonatie (SBO) het wenselijk om de expertise van Ton Verlind in te roepen ter voorbereiding van een congres dat de Stichting organiseerde. Verrassend genoeg lijkt de oorzaak van het probleem waar de SBO stelselmatig tegenaan loopt niet aan de SBO te liggen, maar aan het feit dat journalisten in het algemeen de thematiek die Stichting aankaart te moeilijk vindt.

32. Waar is de aandacht voor de orgaandonor?

Via allerlei media wordt het publiek geattendeerd op het belang van orgaandonatie. Mensen worden regelmatig opgeroepen om een codicil te tekenen waarin men zijn of haar organen na overlijden beschikbaar stelt voor donatie. Ger Lodewick, zestien jaar voorzitter van de SBO, legt uit dat de informatie die de burger over zich heen gestort krijgt eenzijdig is. Zelfs de overheid stuurt in deze en blijft als neutraal orgaan dat de bevolking meerzijdig zou moeten informeren in gebreke.

36. Orgaandonatie? Nooit meer!

Orgaandonatie redt levens, orgaandonatie is een liefdadigheidsactie die de dood overwint. Dat is wat dokters ons vertellen, wat we elkaar vertellen. Niemand wil meer sterven, maar als je orgaandonatie ondersteunt, moet je wel beseffen dat iemand moet sterven, zodat anderen verder kunnen leven met zijn organen. De naaste familie van een donor komt op een eenrichtingsweg naar een nachtmerrie terecht. Wanneer ze zich dat beginnen te realiseren is het te laat om van richting te veranderen.

40. De visie van dr. Cicero Coimbra, een betrokken neuroloog

Neurologen zijn degenen die een patiënt hersendood verklaren waardoor deze orgaandonor kan zijn. Maar wat is hersendood eigenlijk? Een monstrum, een vreselijk misbaksel, volgens de neuroloog Cicero Coimbra. Hersendood is helemaal niet dood, maar een levensbedreigende neurologische situatie. Deze is in principe omkeerbaar en grotendeels te voorkomen door een gerichte behandeling.

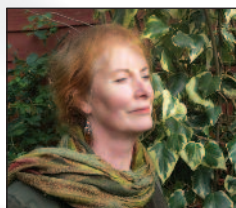
44. Anjo van de Mortel over de orgaandonatie van haar man

Ondanks alle campagnes met steun van overheidswege weet je niet waar je 'ja' tegen zegt als je orgaandonor wilt zijn. Dit blijkt pas echt wanneer het je werkelijk overkomt en je de beslissing moet nemen als je de donatievraag gesteld wordt m.b.t. een familielid. In dit geval de man van Anjo. Zij heeft er destijds mee ingestemd, maar kijkt nu met andere ogen naar deze vraag. Nooit weer. Een terugblik op de gebeurtenissen en nieuwe informatie hebben haar mening volledig veranderd.

48. Thea van der Kraats over sterven, overlijden en dood

Buitenlichamelijke ervaringen en waarnemingen zijn Thea van der Kraats, spiritueel therapeute, niet vreemd, die had ze als kind al, evenals Bijna-Doodervaringen. In deze buitenzintuiglijke waarnemingen krijgt ze zicht op allerlei ontwikkelingen onder andere wat er gebeurt met zowel de orgaandonor als de ontvanger van een orgaan. Alles wat zij hier beschrijft, is door haar waargenomen. Zij ziet en voelt ook wat mensen in coma meemaken en ervaren en kan met hen communiceren. Vanuit deze waarnemingen komt haar conclusie dat orgaantransplantatie foute boel is.

52. Marieke de Vrij pleit voor keuzevrijheid in zielsechtheid

Marieke de Vrij is maatschappelijk raadvrouw vanuit een spiritueel fundament. Zij ziet helder wat gaande is en wat benoemd dient te worden in het huidige tijdsgewricht. Zij staat al langdurig op tegen orgaandonatie. Steeds meer mensen gaan nu ook tegen de gewenste pro-stroom in. De meeste mensen blijven nog in algemeenheden spreken rondom zaken die ze dieper aanvoelend wel weten. Mensen mogen gestimuleerd worden minder in algemeenheden te spreken over wat orgaandonatie met hen doet. Niet langer spreken over wat anderen wenselijk achten, maar wat zijzelf gevoelsmatig bij dit onderwerp ervaren.

De vergeten kant van orgaandonatie

Er zijn ondertussen meer mensen met genuanceerde meningen over orgaandonatie, maar hun blik ligt verborgen voor het oog van de reguliere media. Misschien is de tijd nu rijp ons uit te spreken over de vraagtekens rondom het begrip hersendood? Durven we als samenleving na te denken over het stervensproces en durven we onze gedachten daarover te uiten? Durven we ons bewust te worden wat orgaandonatie zou kunnen betekenen voor degene wiens organen gedoneerd worden?

De Stichting Bezinning Orgaandonatie (SBO) had in de aanloop naar haar congres 'Orgaandonoren zijn niet dood!' op 9 november 2012 Ton Verlind als media-expert ingeschakeld. Gaandeweg het traject trad scherp aan het licht dat de punten die de Stichting onder het voetlicht probeert te brengen zo moeilijk liggen, dat journalisten, de media en politiek in het algemeen, zich er niet over durven uit te laten. Met als gevolg dat de burger een eenzijdige voorlichting krijgt over postmortale orgaandonatie. Om de handschoen op te pakken die Ton Verlind indirect in de mediale arena werpt, heeft Spiegelbeeld besloten niet – nogmaals – één artikel over de complexe materie rondom de transplantatie van de organen van 'hersendoden' te publiceren, maar zeven artikelen. Dit met als doel de kritische, om aandacht en bezinning schreeuwende kant van de orgaandonatie van (bijna) overledenen op de maatschappelijke discussietafel te leggen.

Vraagtekens

Inhoudelijk zijn de voorbeelden en argumenten die in de zeven artikelen de revue passeren niet nieuw. Oppervlakkig googelen brengt vrij snel een tekst, gepubliceerd op een NRC-webpagina uit 1998, bovenaan de lijst van hits (*). De strekking van het stuk is weinig tot niet anders dan de strekking van enkele stukken in deze special. Ger Lodewick was zestien jaar voorzitter van de BSO; voor deze special is hij de man achter de zeven artikelen. Zijn pleidooi is hetzelfde als zestien jaar geleden, het publiek geen spat veranderd. Of toch wel? Maar dan onzichtbaar? Er zijn ondertussen meer mensen met genuanceerde meningen over orgaandonatie, maar hun blik ligt verborgen voor het oog van de reguliere media. Misschien is de tijd nu – eindelijk – rijp om in tv- en radioprogramma's, of in de krant en tijdschriften, of thuis en in het ziekenhuis uit te spreken over de vraagtekens rondom het begrip hersendood? Durven we als samenleving na te denken over het stervensproces en durven we onze gedachten daarover te uiten? Durven we ons bewust te worden wat orgaandonatie zou kunnen betekenen voor degene wiens organen gedoneerd worden?

**“IK WIL WEL
MAAR M'N
HART
ZEGT NEE”**

**WEIFELLENDE
ORGAANDONOR**

Dilemma

We weten: dit zijn geen eenvoudige vragen. Maar ze dienden zich op aan degenen die zich gesteld zagen voor het dilemma, of de organen van het eigen kind, partner of ouder gebruikt mochten worden, om het leven van een ander te redden of niet. Het dilemma zal zich opdringen aan de lezer van deze special. Let wel, als Spiegelbeeld-redactie zijn wij niet dogmatisch tegen orgaandonatie. Mensen verschillen nu eenmaal en iedere situatie is anders. Het enige wat we willen is dat er in het maatschappelijke debat over postmortale orgaandonatie oog komt voor de orgaandonor en diens nabestaanden. De zeven artikelen belichten zeven facetten, t.w. maatschappelijk, overheidskritisch, persoonlijke ervaringen, praktijkgevallen en een ethisch-spirituele kijk op mens (en ziel) die verstreckende gevolgen hebben ten aanzien van de beslissing om al dan niet organen ter beschikking te stellen voor donatie.

(* Annerieke Goudappel, 'Bezinning: vragen over een gat in de aura', NRC webpagina 20 maart 1998, <http://retro.nrc.nl/W2/Lab/Profiel/Orgaandonatie/bezinning.html>.